

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2023/063 van 13 juni 2023

over

tekst	Ontwerp van besluit
van	van de Vlaamse Regering
titel	tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 april 2019 betreffende de erkenningsvoorwaarden en de subsidiënormen voor voorzieningen in de jeugdhulp, wat betreft de gezinshuizen en tot uitvoering van het zesde Vlaams Intersectoraal Akkoord voor de social- en non-profitsectoren
roepnaam	(besluit gezinshuizen en social- en non-profitsectoren)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 26 mei 2023

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van mevrouw Hilde Crevits, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin van 30 mei 2023, ontvangen door de VTC op 30 mei 2023;

Gelet op de behandeling op de zitting van 13 juni 2023 en de beslissing om het dossier af te werken in een schriftelijke procedure;

Brengt op 13 juni 2023 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor Welzijn (hierna "de adviesvrager") verzocht om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "VTC") over een ontwerp van besluit *tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 april 2019 betreffende de erkenningsvoorwaarden en de subsidiënormen voor voorzieningen in de jeugdhulp*,

wat betreft de gezinshuizen en tot uitvoering van het zesde Vlaams Intersectoraal Akkoord voor de social- en non-profitsectoren (hierna “het Ontwerp”), zonder aanduiding van specifieke artikelen.

2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Het Ontwerp beoogt uitvoering te geven aan de ambitie van de Vlaamse Regering om binnen het integrale jeugdhulplandschap gezinshuizen, die professionele dag- en nachtopvang mogelijk maken in een kleinschalige, huiselijke context, als hulpverleningsvorm te introduceren. Het beoogt te voorzien in de logistieke verankering van een nieuwe typemodule gezinshuizen en de noodzakelijke erkenningsvoorwaarden en subsidiënormen.
4. Daarnaast beoogt het Ontwerp te voorzien in de structurele inbedding van het zesde Vlaams Intersectoraal Akkoord voor de social/non-profit sectoren voor de periode 2021-2025.
5. Tenslotte bevat het Ontwerp een aantal overige wijzigingen waaronder de introductie van een module ‘verblijf 5/7’ in functie van de transitie van voorzieningen onderwijs naar welzijn, de regularisatie van de projectfinanciering voor het met Fedasil gefinancierde categoriale aanbod voor niet-begeleide minderjarige vreemdelingen en het in overeenstemming brengen van de algemene erkenningsvoorwaarde voor voorzieningen jeugdhulp om het goed en zedelijk gedrag van elke medewerker te controleren conform het decreet van 3 juni 2022.
6. De volgende bepalingen van het Ontwerp hebben betrekking op de verwerking van persoonsgegevens :

Art. 3.

In artikel 11, tweede lid, van hetzelfde besluit¹, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 20 maart 2020, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 4° wordt vervangen door wat volgt:

“4° de voorziening past het decreet van 3 juni 2022 toe;”;

2° punt 7° wordt vervangen door wat volgt:

“7° een kopie van het handelingsplan wordt gecommuniceerd aan de minderjarige en zijn ouders of opvoedingsverantwoordelijken, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 7 mei 2004. In voorkomend geval wordt een kopie van het handelingsplan opgestuurd naar de gemandateerde voorziening, de jeugdrechter of de jeugdrechtbank en de sociale dienst;”;

3° punt 9° wordt vervangen door wat volgt:

“9° de voorziening maakt minstens om de zes maanden een evolutieverslag op, dat gecommuniceerd wordt aan de minderjarige en zijn ouders of opvoedingsverantwoordelijken, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 7 mei 2004. In voorkomend geval wordt het evolutieverslag verstuurd naar de gemandateerde voorziening, de jeugdrechter of de jeugdrechtbank en de sociale dienst;”.

Het artikel luidt dan :

Artikel 11.

In dit artikel wordt verstaan onder:

1° gemandateerde voorziening: het ondersteuningscentrum Jeugdzorg en de vertrouwenscentra kindermishandeling, vermeld in respectievelijk artikel 33 en 42 van het decreet van 12 juli 2013;

2° jeugdhulpverleningsplan: een document dat wordt opgemaakt door de gemandateerde voorziening of de sociale dienst en waarin de doelstellingen en verwachtingen zijn opgenomen ten aanzien van de minderjarige, zijn ouders en, in voorkomend geval, zijn opvoedingsverantwoordelijken en de betrokken

¹ besluit van de Vlaamse Regering van 5 april 2019 betreffende de erkenningsvoorwaarden en de subsidiënormen voor voorzieningen in de jeugdhulp

jeugdhulpaanbieder of jeugdhulpaanbieders.

Om erkend te worden en te blijven, moet een voorziening aan al de volgende algemene erkenningsvoorwaarden voldoen:

1° de voorziening mag uitsluitend minderjarigen opnemen en begeleiden. Die beperking is niet van toepassing op een centrum voor integrale gezinszorg voor wat de opname en begeleiding van meerderjarige ouders en meerderjarige aanstaande ouders betreft;

2° alleen als door de individuele situatie van een minderjarige een opname of een begeleiding door de voorziening pedagogisch wenselijk is en als de materiële mogelijkheden van een voorziening die opname of begeleiding toelaten, mag een voorziening minderjarigen opnemen of begeleiden boven haar totaal erkende capaciteit. Die opname van minderjarigen boven haar totaal erkende capaciteit verleent geen aanspraak op een aanpassing van de subsidie, met uitzondering van de subsidie, vermeld in de artikel 42 en 43;

3° alleen als het door de individuele situatie van een minderjarige pedagogisch wenselijk is, mag een voorziening een minderjarige, van wie de leeftijd en het geslacht niet in overeenstemming is met haar erkenning, opnemen of begeleiden. Een dergelijke opname of begeleiding geeft geen aanspraak op een aanpassing van de subsidie;

4° de voorziening past het decreet van 3 juni 2022 toe;

5° de voorziening maakt op basis van de gegevens waarover ze beschikt, binnen vijftien dagen na de opname van de minderjarige in de voorziening of vanaf de begeleiding, een handelingsplan op met de betrokken partijen.

Deze verplichting is niet van toepassing op de voorzieningen van de categorieën 4 tot en met 6; Voorzieningen van categorieën 3 en 7 maken een handelingsplan op binnen negentig dagen na de opname van de minderjarige in de voorziening of vanaf de begeleiding.

6° het handelingsplan, dat de leidraad vormt voor het pedagogisch handelen door de voorziening, bevat de volgende delen:

a) de identiteit van de minderjarige en van de andere partijen die betrokken zijn bij de hulpverlening;

b) de tussentijdse en concrete doelstellingen, in voorkomend geval ter uitvoering van de algemene doelstellingen die geformuleerd zijn in het jeugdhulpverleningsplan;

c) de aandachtspunten en de klemtonen die in de hulpverlening gelegd moeten worden en waarbij de minderjarige, het gezin, de school, het werkmilieu en het bredere sociale netwerk worden betrokken;

d) de acties die individueel aangewend zullen worden om de doelstellingen, gelet op de aandachtspunten en klemtonen, te realiseren;

e) de afspraken over de bezoeksregeling, de briefwisseling en het opvoedingsregime, rekening houdend met hetgeen in voorkomend geval werd beslist door de gemandateerde voorziening of door de jeugdrechtbank;

f) de taakverdeling en de samenwerkingsafspraken tussen de betrokken partijen;

7° een kopie van het handelingsplan wordt gecommuniceerd aan de minderjarige en zijn ouders of opvoedingsverantwoordelijken, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 7 mei 2004. In voorkomend geval wordt een kopie van het handelingsplan opgestuurd naar de gemandateerde voorziening, de jeugdrechter of de jeugdrechtbank en de sociale dienst;

8° het handelingsplan kan binnen de voorziening, na evaluatie en samenspraak met de betrokken partijen, worden bijgestuurd. Die bijsturing wordt schriftelijk vastgelegd. Punt 7° is van overeenkomstige toepassing;

9° de voorziening maakt minstens om de zes maanden een evolutieverslag op, dat gecommuniceerd wordt aan de minderjarige en zijn ouders of opvoedingsverantwoordelijken, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 7 mei 2004. In voorkomend geval wordt het evolutieverslag verstuurd naar de gemandateerde voorziening, de jeugdrechter of de jeugdrechtbank en de sociale dienst;

10° de voorziening zorgt ervoor dat de minderjarigen de gelegenheid hebben om zich moreel te verdiepen en hun eventuele godsdienst te beoefenen volgens de voorschriften en de verplichtingen ervan;

11° sancties worden aangepast aan de persoonlijkheid van de minderjarige. Ze zijn er altijd op gericht de opvoeding te bevorderen en hebben geen traumatische uitwerking. Lichamelijke straffen en geestelijk geweld, alsook onthouding van maaltijden, zijn verboden;

12° de voorziening legt over elke minderjarige en eventueel over het gezin waartoe hij behoort, een

dossier aan dat alle nuttige gegevens voor de hulp- en dienstverlening bevat. In dat dossier worden de volgende gegevens en documenten opgenomen:

- a) inlichtingen van administratieve aard, met inbegrip van de stukken die ter beschikking gesteld zijn door de administratie, de toegangspoort, de gemandateerde voorziening of de jeugdrechtbank en de sociale dienst;
- b) de gegevens over de toestand van de minderjarige en het gezin waartoe hij behoort, en hun mening daarover;
- c) het handelingsplan, vermeld in punt 5°, elke bijsturing ervan, vermeld in punt 8°, en de evolutieverslagen, vermeld in 9°.

Deze verplichting is niet van toepassing op de diensten voor herstelgerichte en constructieve afhandeling;

13° de voorziening bewaart het dossier van de minderjarige tot hij de volle leeftijd van vijftig jaar heeft bereikt. Bij het afsluiten van het dossier wordt hij hiervan op de hoogte gebracht.

14° Zorginspectie, en, voor de voorzieningen van de categorie 6, ook de onderwijsinspectie, kan het dossier van de minderjarige uitsluitend ter plaatse inzien;

15° naast de wettelijk verplichte verzekeringen wordt een verzekering afgesloten voor:

- a) de burgerlijke aansprakelijkheid van de voorziening en van de personen die er tewerkgesteld zijn of die er verblijven;
 - b) de burgerlijke aansprakelijkheid van elke opgenomen of begeleide minderjarige;
 - c) de lichamelijke schade waarvan een opgenomen of begeleide minderjarige het slachtoffer kan zijn;
- 16° de voorziening dient jaarlijks voor 1 juni bij de administratie, en voor wat de voorzieningen van de categorie 6 betreft ook bij het departement Onderwijs, een kwaliteitsverslag in over het voorbije jaar, dat de volgende gegevens bevat:

- a) de resultaten van de zelfevaluatie;
- b) de geformuleerde verbeteracties;
- c) de wijze waarop de verbeteracties zijn uitgevoerd;
- d) de kwaliteitsplanning voor het lopende jaar;
- e) een inhoudelijk en kwantitatief activiteitenverslag over het voorgaande jaar;

17° elke ernstige gebeurtenis wordt onverwijld en binnen achtenveertig uur gemeld aan de administratie en, in voorkomend geval, aan de gemandateerde voorziening of aan de jeugdrechtbank en de sociale dienst;

18° de voorziening beschikt over een geschreven referentiekader voor grensoverschrijdend gedrag ten aanzien van de minderjarigen. De voorziening hanteert een procedure voor preventie van, detectie van en gepast reageren op grensoverschrijdend gedrag ten aanzien van de minderjarigen. In die procedure is een registratiesysteem opgenomen. Grensoverschrijdend gedrag ten aanzien van minderjarigen wordt onverwijld gemeld aan de administratie;

19° de voorziening maakt gebruik van een registratiesysteem dat de administratie beschikbaar stelt.

20° het personeel in dienst van de voorziening moet voldoen aan de voorwaarde van artikel 24 van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Opgroeien regie. Deze bepaling is niet van toepassing op voorzieningen of afdelingen van voorzieningen die uitsluitend minderjarigen met een migratieachtergrond opnemen of begeleiden.

De administratie kan nadere vormvoorwaarden bepalen voor het kwaliteitsverslag, vermeld in het tweede lid, 16°.

Art. 5.

In artikel 19, 7°, van hetzelfde besluit², ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 17 december 2021, wordt tussen de woorden “diagnostische opdracht” en de zinsnede “bezorgd,” de zinsnede “aan de minderjarige en zijn ouders of opvoedingsverantwoordelijken gecommuniceerd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 7 mei 2004 en” ingevoegd.

Het artikel luidt dan :

Artikel 19.

Een voorziening van de categorie 3 moet aan al de volgende bijzondere voorwaarden voldoen:

1° de voorziening voldoet aan al de voorwaarden, vermeld in artikel 12 en 13;

2° de voorziening voert diagnostiek in residentieel of mobiel verband uit, overeenkomstig de beslissing van de verwijzende instantie;

3° de voorziening hanteert actuele en wetenschappelijk onderbouwde instrumenten om haar diagnostische opdracht uit te voeren;

4° het team dat belast is met de diagnostiek van de minderjarigen, is multidisciplinair samengesteld en bestaat minimaal uit een master in de psychologische of pedagogische wetenschappen en een bachelor in het sociaal werk;

5° de voorziening die het noodzakelijk vindt om minderjarigen soms tijdelijk af te zonderen of andere vrijheidsbeperkende maatregelen te nemen, om hun eigen veiligheid, de veiligheid van andere minderjarigen of die van het personeel te verzekeren, beschikt daarvoor over een huishoudelijk reglement. Het huishoudelijk reglement wordt bij de opname bekendgemaakt aan de betrokken partijen. In het huishoudelijk reglement worden minstens de volgende elementen beschreven:

a) de inrichting van de afzonderingskamer;

b) de wijze van registratie van elke afzondering;

c) de duur van de afzondering;

d) het toezicht op en de mogelijkheden tot contact van de minderjarige in kwestie;

6° elke minderjarige die in residentieel verband wordt opgevangen wordt na zijn opname in de voorziening medisch onderzocht;

7° de oriëntatie- en observatieverslagen bevatten een oriëntatievoorstel en een leidraad voor begeleiding of behandeling. Die verslagen worden bij afsluiten van de diagnostische opdracht aan de minderjarige en zijn ouders of opvoedingsverantwoordelijken gecommuniceerd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 7 mei 2004 en bezorgd, in voorkomend geval, aan de gemandateerde voorziening, de toegangspoort, de jeugdrechter of de jeugdrechtbank en de sociale dienst. Het handelingsplan kan geïntegreerd worden in het oriëntatie- en observatieverslag.

Art. 7.

Aan artikel 27/1 van hetzelfde besluit³, ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 20 maart 2020, worden een punt 7° en een punt 8° toegevoegd, die luiden als volgt:

“7° de voorziening stelt binnen zes maanden na de opstart van de begeleiding een beeldvormingsverslag en behandelplan op en bezorgt die documenten aan de minderjarige en zijn ouders of opvoedingsverantwoordelijken, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 7 mei 2004, en, in voorkomend geval, aan de gemandateerde voorziening, de jeugdrechter of de jeugdrechtbank en de sociale dienst;

8° de voorziening maakt op het einde van de behandeling een afrondingsverslag op waarin, als dat gewenst is, een advies voor vervolghulp is opgenomen. Ze bezorgt dat verslag aan de minderjarige en

² besluit van de Vlaamse Regering van 5 april 2019 betreffende de erkenningsvoorwaarden en de subsidiënormen voor voorzieningen in de jeugdhulp

³ besluit van de Vlaamse Regering van 5 april 2019 betreffende de erkenningsvoorwaarden en de subsidiënormen voor voorzieningen in de jeugdhulp

zijn ouders of opvoedingsverantwoordelijken, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 7 mei 2004, en, in voorkomend geval, aan de gemandateerde voorziening, de jeugdrechter of de jeugdrechtbank en de sociale dienst.”.

Het artikel luidt dan :

Onderafdeling 7. Observatie- en behandelcentra

Artikel 27/1.

Een voorziening van de categorie 7 voldoet aan al de volgende bijzondere voorwaarden:

1° de voorziening voldoet aan al de voorwaarden, vermeld in artikel 12 en 13;

2° de voorziening voert diagnostiek en behandeling met geïntegreerde diagnostiek in residentieel of mobiel verband uit, overeenkomstig de beslissing van de verwijzende instantie;

3° de voorziening hanteert actuele en wetenschappelijk onderbouwde instrumenten om haar opdracht uit te voeren;

4° de teams die belast zijn met de diagnostiek en behandeling van de minderjarigen, zijn

multidisciplinair samengesteld en bestaan minimaal uit een master in de psychologische of

pedagogische wetenschappen, een bachelor in het sociaal werk en een kinder- en jeugdpsychiater;

5° de voorziening die het noodzakelijk vindt om minderjarigen soms tijdelijk af te zonderen of andere

vrijheidsbeperkende maatregelen te nemen, om hun eigen veiligheid, de veiligheid van andere

minderjarigen of die van het personeel te verzekeren, beschikt daarvoor over een huishoudelijk

reglement. Het huishoudelijk reglement wordt bij de opname bekendgemaakt aan de betrokken

partijen. In het huishoudelijk reglement worden minstens de volgende elementen beschreven:

a) de inrichting van de afzonderingskamer;

b) de wijze van registratie van elke afzondering;

c) de duur van de afzondering;

d) het toezicht op en de mogelijkheden tot contact van de minderjarige in kwestie;

6° elke minderjarige die in residentieel verband wordt opgevangen, wordt na zijn opname in de voorziening medisch onderzocht;

7° de voorziening stelt binnen zes maanden na de opstart van de begeleiding een

beeldvormingsverslag en behandelplan op en bezorgt die documenten aan de minderjarige en zijn

ouders of opvoedingsverantwoordelijken, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 7 mei

2004, en, in voorkomend geval, aan de gemandateerde voorziening, de jeugdrechter of de

jeugdrechtbank en de sociale dienst;

8° de voorziening maakt op het einde van de behandeling een afrondingsverslag op waarin, als dat

gewenst is, een advies voor vervolghulp is opgenomen. Ze bezorgt dat verslag aan de minderjarige en

zijn ouders of opvoedingsverantwoordelijken, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 7

mei 2004, en, in voorkomend geval, aan de gemandateerde voorziening, de jeugdrechter of de

jeugdrechtbank en de sociale dienst.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

7. De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn: minderjarige en de andere partijen betrokken bij de hulpverlening;

en dat het minstens de volgende gegevens betreft: identiteitsgegevens, schoolgegevens, arbeidsgegevens, activiteiten, godsdienst, medische gegevens, gerechtelijke gegevens.

8. Het betreft informatie over natuurlijke personen met onder meer identificatiegegevens en dus gaat het om de verwerking van informatie over geïdentificeerde natuurlijke personen, zijnde persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp en de bestaande decreten in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

9. De wettelijke basis van het Ontwerp is:

- het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Opgroeien regie, artikel 5, §1, eerste lid, 1°, e), f) en h), en §2, 2°, a), en artikel 12;

- het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp, artikel 78/2 en 78/4.

10. Die luiden als volgt:

Artikel 5.

§ 1. De kerntaken van het agentschap zijn:

1° de regie en strategie voor de domeinen:

(...)

e) de pleegzorg;

f) de integrale jeugdhulp;

(...)

h) het aanbod voor ondersteuning van jongeren met een handicap of een vermoeden van handicap in de typemodule diagnostiek of de typemodule GES+ in de multifunctionele centra, vermeld in artikel 1, 6°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 26 februari 2016 houdende erkenning en subsidiëring van multifunctionele centra voor minderjarige personen met een handicap, en het aanbod georganiseerd door de centra voor ontwikkelingsstoornissen, vermeld in hoofdstuk 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 juni 1998 tot regeling van de erkenning en de subsidiëring van de centra voor ontwikkelingsstoornissen;

(...)

§ 2. Naast de kerntaken, vermeld in paragraaf 1, voert het agentschap ook de volgende taken uit voor de in paragraaf 1, 1°, a) tot en met i), vermelde domeinen:

(...)

2° het voeren van een geïntegreerd voorzieningenbeleid, dat de volgende taken omvat:

a) voorzieningen, diensten, samenwerkingsverbanden en organisatoren stimuleren, toelaten, programmeren, erkennen, vergunnen, toekennen van een kwaliteitslabel, subsidiëren en handhaven en projecten subsidiëren;

(...)

Artikel 12.

De Vlaamse regering kan binnen het kader van de taak van het agentschap, vermeld in artikel 5, 6, 6/1, 7, 7/1, 7/2, 7/3, 8 en 8/1, nadere regels bepalen met betrekking tot de normen en de voorwaarden om initiatieven toe te staan en of te subsidiëren, met dien verstande dat de toelatings- en/of erkenningsbeslissing bij het agentschap berust.

Artikel 78/2.

De Vlaamse Regering beslist over de erkenningsaanvragen. De Vlaamse Regering stelt de erkenningsprocedure vast.

Het erkenningsdossier dat de administratie aanlegt, bevat de vereiste administratieve inlichtingen, de erkenningsaanvraag, een verslag van het Intersectoraal Regionaal Overleg Jeugdhulp, vermeld in artikel 65, in het werkgebied waarvan de aanvrager is gevestigd.

Artikel 78/4.

De Vlaamse Regering bepaalt de subsidies en de aard van de subsidies, die aan de erkende voorzieningen, de projecten en de gelijkgestelde voorzieningen, rekening houdend met de doelgroep en het soort aanbod, kunnen worden toegekend.

De subsidiëeringsnormen worden, overeenkomstig de door haar vastgestelde procedure, door de Vlaamse Regering vastgesteld.

11. Volgende bepalingen zijn relevant voor wat de verwerking van persoonsgegevens betreft (onderlijning VTC):

het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Opgroeien regio

Artikel 10.

Het agentschap voert de taken, vermeld in artikel 5, 6, 6/1, 7, 7/1, 7/2, 7/3, 8 en 8/1, uit in samenhang met:

1° het door andere beleidsdomeinen en beleidsniveaus gevoerde beleid;

2° het door de Vlaamse Gemeenschap gevoerde beleid inzake welzijn en gezondheid.

Het agentschap ontwikkelt terreinexpertise met betrekking tot de taken, vermeld in artikel 5, 6, 6/1, 7, 7/1, 7/2, 7/3, 8 en 8/1.

Het agentschap zal de verworven kennis en expertise ter beschikking stellen in het kader van de toepassing van artikel III.2, derde lid, van het Bestuursdecreet.

Het agentschap zal haar dienstverlening permanent optimaliseren en vernieuwen op basis van actuele ontwikkelingen inzake kennis en expertise.

In het kader van zijn missie als vermeld in artikel 4, § 1, en zijn kerntaken als vermeld in artikel 5, kan het agentschap de persoonsgegevens verwerken van alle toekomstige ouders en van alle pasgeboren kinderen en hun ouders die noodzakelijk zijn om de taken inzake preventieve gezinsondersteuning, vermeld in artikel 7, § 1, uit te voeren. De concrete gegevensstromen die hiertoe noodzakelijk zijn, moeten beantwoorden aan de regelgeving inzake de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens die van toepassing is bij de mededeling van persoonsgegevens, zoals ze in voorkomend geval op federaal of Vlaams niveau verder is of wordt gespecificeerd.

Het agentschap registreert en verwerkt alle gegevens, met inbegrip van persoonsgegevens met betrekking tot de personen, vermeld in artikel 4, § 2, die noodzakelijk zijn om:

1° de taken, vermeld in artikel 5, 6, 6/1, 7, 7/1, 7/2, 7/3, 8 en 8/1 uit te voeren;

2° de beleidsgerichte input als bedoeld in artikel III.2, derde lid, van het Bestuursdecreet te leveren.

De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de gegevensregistratie en verwerking, onverminderd de toepassing van de regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens.

het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp :

HOOFDSTUK 13. Omgaan met persoonsgegevens in de jeugdhulp

Artikel 72.

§ 1. Met het oog op de uitvoering van de bevoegdheden en taken, geregeld bij of krachtens dit decreet, worden persoonsgegevens van de minderjarige, van zijn ouders en, in voorkomend geval, van zijn opvoedingsverantwoordelijken en van de betrokken personen uit zijn leefomgeving, inclusief de bijzondere categorieën van persoonsgegevens, vermeld in artikel 9, lid 1, van de algemene verordening gegevensbescherming, verwerkt door :

1° de toegangspoort;

2° de gemandateerde voorzieningen;

3° de sociale diensten;

4° de jeugdhulpaanbieders en de andere personen en voorzieningen die jeugdhulpverlening aanbieden.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen over de vorm waarin en de wijze waarop de persoonsgegevens worden uitgewisseld.

De integrale jeugdhulp respecteert op elk moment de regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens.

§ 2. Met het oog op een vlotte realisatie van niet rechtstreeks toegankelijke jeugdhulpverlening door de toegangspoort wordt een elektronisch dossier uitgewerkt dat het traject in de jeugdhulpverlening en de proceslijn van aanmelding tot realisatie maximaal vat en dat daarbij maximaal gebruikmaakt van noodzakelijke informatie bij de betrokken actoren.

Het elektronisch dossier is het individueel dossier bij de toegangspoort omtrent een minderjarige waarbij de gegevens op een elektronische, uniforme en gestandaardiseerde wijze worden opgenomen.

Het elektronisch dossier bevat de volgende gegevens :

1° de identificatiegegevens van de jeugdhulpaanbieder of andere persoon of voorziening die

jeugdhulpverlening aanbiedt, die de minderjarige aanmeldt bij de toegangspoort, overeenkomstig artikel 20 van dit decreet;

2° de identificatiegegevens van de aangemelde minderjarige, zijn ouders of, in voorkomend geval, zijn opvoedingsverantwoordelijken en in voorkomend geval van andere betrokkenen;

3° de gegevens die noodzakelijk zijn voor het realiseren door de toegangspoort van een kwaliteitsvolle indicatiestelling;

4° het indicatiestellingsverslag;

5° de jeugdhulpverleningsbeslissing of het jeugdhulpverleningsvoorstel.

§ 3. De verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, is :

1° het hoofd van het agentschap Opgroeien regie, voor de verwerking van persoonsgegevens:

1° met het oog op de uitvoering van de opdrachten van de toegangspoort, vermeld in artikel 18 van dit decreet;

2° met het oog op de uitvoering van de opdrachten van de sociale dienst, vermeld in artikel 56 van dit decreet;

3° met het oog op de uitvoering van de opdrachten van het ondersteuningscentrum Jeugdzorg, vermeld in artikel 33 van dit decreet;

4° bij de aanmelding door jeugdhulpaanbieders of door andere personen en voorzieningen die jeugdhulpverlening aanbieden bij de vertrouwenscentra kindermishandeling, in het kader van hun opdracht, vermeld in artikel 42, § 1, tweede lid, 4°, van dit decreet;

2° het vertrouwenscentrum kindermishandeling, voor de verwerking van persoonsgegevens met het oog op de uitvoering van zijn opdrachten, vermeld in artikel 42, § 1.

§ 4. Voor de uitvoering van dit decreet worden de volgende instanties aangewezen als dienstenintegrator :

1° het eHealth-platform, opgericht bij de wet van 21 augustus 2008 houdende oprichting en organisatie van het eHealth-platform, met betrekking tot de gegevensdeling in functie van de

verstrekke jeugdhulpverlening, met uitzondering van de gegevens vermeld in punt 2°, a) en b);
2° de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, opgericht bij wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid, voor :

- a) de identificatiegegevens van de natuurlijke persoon die jeugdhulpverlening aanbiedt en de minderjarige, zijn ouders of, in voorkomend geval, zijn opvoedingsverantwoordelijken;
- b) de sociale gegevens, vermeld in artikel 2, 4°, van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, met betrekking tot de minderjarige, zijn ouders of, in voorkomend geval, zijn opvoedingsverantwoordelijke.

Als er bepaalde gegevens gedeeld worden bij of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie met een andere dienstenintegrator dan die vermeld in het eerste lid, dan werken die dienstenintegratoren samen om de gegevensdeling, volgens de bepalingen van dit decreet, zo optimaal mogelijk te laten verlopen met zo weinig mogelijk aanvullende lasten voor de minderjarige zijn ouders of, in voorkomend geval, zijn opvoedingsverantwoordelijke in het bijzonder en meer specifiek voor de jeugdhulpaanbieders of personen en voorzieningen die jeugdhulpverlening aanbieden.

Artikel 73.

Als verschillende personeelsleden van de toegangspoort belast zijn met de indicatiestelling, wisselen ze onderling de persoonsgegevens uit die nuttig zijn om de indicatiestelling te verrichten.

Als verschillende personeelsleden van de toegangspoort belast zijn met de jeugdhulpregie, wisselen ze onderling de persoonsgegevens uit die nuttig zijn om de jeugdhulpregie te verrichten.

Als verschillende personen van een gemandateerde voorziening betrokken zijn bij een dossier, wisselen ze onderling de persoonsgegevens uit die nuttig zijn voor de effectieve aanpak ervan.

Als verschillende consulenten van de sociale dienst betrokken zijn bij een dossier, wisselen ze onderling de persoonsgegevens uit die nuttig zijn voor de effectieve aanpak ervan.

Artikel 74.

De actoren, vermeld in artikel 72, wisselen onder elkaar persoonsgegevens uit met het oog op de uitvoering van de bevoegdheden en taken, geregeld bij of krachtens dit decreet.

Met behoud van de toepassing van de verplichtingen en beperkingen die voortvloeien uit de regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens of uit de regelgeving van de sectoren, is de gegevensuitwisseling onderworpen aan de volgende voorwaarden :

1° de gegevensuitwisseling heeft alleen betrekking op gegevens die noodzakelijk zijn voor de jeugdhulpverlening;

2° de gegevens worden alleen uitgewisseld in het belang van de personen tot wie de jeugdhulpverlening zich richt;

3° de actoren, vermeld in artikel 72, proberen, zo veel mogelijk, de instemming met de gegevensuitwisseling te verkrijgen van de persoon op wie de gegevens betrekking hebben.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen over de vorm waarin en de wijze waarop de persoonsgegevens worden uitgewisseld.

Artikel 75.

Behalve in de gevallen die bij of krachtens dit decreet zijn bepaald, is elke vorm van gegevensoverdracht verboden tussen enerzijds de gemandateerde voorzieningen en anderzijds de magistraten, belast met jeugdzaken en de sociale diensten.

Het verbod, vermeld in het eerste lid, geldt niet als de betrokken minderjarige die minstens twaalf jaar is of die, als hij jonger is, tot een redelijke beoordeling van zijn belangen in staat is, en zijn ouders of opvoedingsverantwoordelijken op een geïnformeerde en schriftelijke wijze instemmen met de overdracht van gegevens. Het verbod geldt evenmin voor de basisgegevens met betrekking tot :

- 1° de identificatie van de betrokken partijen;

2° de jeugdhulpverlening die verleend wordt of die al verleend is aan de minderjarige en, in voorkomend geval, aan zijn ouders of opvoedingsverantwoordelijken.

Artikel 75/1.

Behalve in de gevallen die bij of krachtens dit decreet zijn bepaald, is elke vorm van gegevensoverdracht verboden tussen enerzijds de jeugdhulpaanbieders die geen gemandateerde voorziening zijn, en anderzijds de magistraten, belast met jeugdzaken en de sociale diensten.

Het verbod, vermeld in het eerste lid, geldt niet als de betrokken minderjarige, die minstens twaalf jaar is of, als hij jonger is, tot een redelijke beoordeling van zijn belangen in staat is, en zijn ouders of opvoedingsverantwoordelijken op een geïnformeerde en schriftelijke wijze instemmen met de overdracht van gegevens.

Het verbod geldt evenmin voor de basisgegevens met betrekking tot:

1° de identificatie van de betrokken partijen;

2° het feit of er jeugdhulpverlening ten aanzien van de minderjarige en, in voorkomend geval, aan zijn ouders of opvoedingsverantwoordelijken is aangevat, wordt voortgezet of is beëindigd.

De gegevensuitwisseling, vermeld in het tweede lid, kan alleen plaatsvinden na een schriftelijke vraag van magistraten, belast met jeugdzaken, of van de sociale diensten met het oog op het bieden van de gepaste jeugdhulpverlening aan de minderjarige, aan zijn ouders of opvoedingsverantwoordelijken.

Artikel 76.

Het ondersteuningscentrum en de vertrouwenscentra kindermishandeling kunnen, met behoud van de toepassing van de regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens, in de gevallen, vermeld in artikel 34, 41 en 42, § 1, tweede lid, 1° en 3°, zonder voorafgaande instemming van de betrokkene persoonsgegevens verwerken, inclusief de bijzondere categorieën van persoonsgegevens als vermeld in artikel 9, lid 1, van de algemene verordening gegevensbescherming.

Bij de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de opdracht, vermeld in het eerste lid, wordt, met toepassing van artikel 23, lid 1, i), van de voormelde verordening, de informatie aan de betrokken minderjarige, zijn ouders of, in voorkomend geval, zijn opvoedingsverantwoordelijken, uitgesteld, als een onmiddellijke informatie niet in het belang is van de betrokken minderjarige. De beslissing daarover wordt genomen door het betrokken ondersteuningscentrum of vertrouwenscentrum kindermishandeling.

De gegevensverwerking en -uitwisseling, vermeld in het eerste en tweede lid :

1° is noodzakelijk om een verontrustende situatie te onderzoeken;

2° is beperkt tot die gegevens die moeten verwerkt of uitgewisseld worden om een verontrustende situatie te onderzoeken;

3° wordt, met toepassing van artikel 23, lid 1, i), van de voormelde verordening, zo snel mogelijk meegedeeld aan de betrokken minderjarige, zijn ouders en in voorkomend geval zijn opvoedingsverantwoordelijken, uiterlijk binnen dertig werkdagen vanaf het moment dat de gegevens worden verkregen, tenzij dat strijdig is met het belang van de betrokken minderjarige.

Iedereen die op grond van een wettelijk voorschrift of op grond van zijn ambt of beroep tot geheimhouding is verplicht, kan in de volgende gevallen aan een gemandateerde voorziening inlichtingen verstrekken zonder instemming van de betrokkene, als dat noodzakelijk kan worden geacht om een verontrustende situatie te onderzoeken :

1° in geval van een verontrustende situatie met een vermoeden van maatschappelijke noodzaak tot jeugdhulpverlening;

2° in het kader van een onderzoek door het ondersteuningscentrum en de vertrouwenscentra kindermishandeling als vermeld in artikel 34, 41 en 42, § 1, tweede lid, 1° en 3°.

Artikel 77.

§ 1. Met behoud van de toepassing van artikel 22 van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de rechtspositie van de minderjarige in de integrale jeugdhulp heeft iedereen recht op toegang tot zijn persoonlijke gegevens die bij de toegangspoort, de gemandateerde voorziening of de sociale dienst worden bewaard.

Met toepassing van artikel 23, lid 1, i), van de algemene verordening gegevensbescherming gelden de verplichtingen en de rechten, vermeld in artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening, niet voor de gegevens die worden verstrekt door derden zonder dat ze daartoe verplicht werden en die ze als vertrouwelijk hebben bestempeld, tenzij ze zich akkoord verklaren met de toegang. Als de dossierhouder van oordeel is dat de bescherming van de vertrouwelijkheid niet opweegt tegen de bescherming van het recht op toegang, is de voormelde verordening overeenkomstig van toepassing.

§ 2. Met toepassing van artikel 23, lid 1, i), van de algemene verordening gegevensbescherming wordt, in afwijking van artikel 12, lid 3, van de voormelde verordening, aan het recht op toegang uiterlijk binnen vijftien dagen na ontvangst van het verzoek gevolgd verleend.

Met behoud van de toepassing van het eerste lid wordt voor gegevens die bij de toegangspoort en de gemandateerde voorzieningen worden bewaard, het recht op toegang verleend uiterlijk op het ogenblik waarop de toegangspoort of de gemandateerde voorziening een beslissing neemt. Voor gegevens die bij de sociale dienst worden bewaard, wordt het recht op toegang verleend uiterlijk op het ogenblik van de eerste beschikking van de jeugdrechter of het eerste vonnis van de jeugdrechtbank.

§ 3. De toegang tot de gegevens wordt verstrekt door inzage.

Als bepaalde gegevens ook een derde betreffen en volledige inzage in die gegevens door de betrokkene afbreuk zou doen aan het recht van de derde op bescherming van zijn persoonlijke levenssfeer, wordt de toegang tot die gegevens verstrekt via gedeeltelijke inzage, een gesprek of een rapportage.

Iedereen kan bij de uitoefening van het toegangsrecht naar eigen keuze worden bijgestaan door een door het beroepsgeheim gebonden persoon, en, wat de ouders van de minderjarige en de opvoedingsverantwoordelijke betreft, door de vertrouwenspersoon, vermeld in artikel 2/1, en, wat de minderjarige betreft, door de vertrouwenspersoon, vermeld in artikel 24 van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de rechtspositie van de minderjarige in de integrale jeugdhulp.

Als met toepassing van paragraaf 1, tweede lid, de bescherming van de vertrouwelijkheid niet opweegt tegen de bescherming van het recht op toegang, kan de dossierhouder de toegang tot de gegevens in kwestie verstrekken via gedeeltelijke inzage, een gesprek of een rapportage.

§ 4. Voor de toepassing van paragraaf 1 worden de personen die deel uitmaken van het cliëntsysteem, ten opzichte van elkaar als derden beschouwd.

Met behoud van de toepassing van paragraaf 1 worden voor de toepassing van paragraaf 3, tweede lid, de personen die deel uitmaken van het cliëntsysteem, ten opzichte van elkaar niet als derden beschouwd, als het gaat om contextuele gegevens.

Contextuele gegevens zijn gegevens die tegelijk de persoon die toegang vraagt en een of meer andere personen die deel uitmaken van het cliëntsysteem, betreffen.

Het cliëntsysteem bestaat uit de volgende personen :

1° de minderjarige;

2° de ouders;

3° de opvoedingsverantwoordelijken;

4° de personen uit de leefomgeving van de minderjarige die met hem samenwonen op het ogenblik van de uitoefening van het recht op toegang.

§ 5. Een minderjarige kan het toegangsrecht zelfstandig uitoefenen, rekening houdend met zijn leeftijd en maturiteit, vanaf het ogenblik dat blijkt dat de min-twaalfjarige tot een redelijke beoordeling van zijn belangen in staat is of vanaf de leeftijd van twaalf jaar.

Als de minderjarige jonger is dan twaalf jaar, wordt het toegangsrecht uitgeoefend door een wettelijke vertegenwoordiger.

Met toepassing van artikel 23, lid 1, i), van de algemene verordening gegevensbescherming, gelden de verplichtingen en de rechten, vermeld in artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening, voor de wettelijke vertegenwoordigers die in het kader van deze paragraaf optreden niet voor de

contextuele gegevens die de minderjarige en een andere persoon dan de wettelijke vertegenwoordiger zelf betreffen.

In geval van tegenstrijdige belangen met een wettelijke vertegenwoordiger of als die het toegangsrecht niet uitoefent, kan het toegangsrecht van de minderjarige worden uitgeoefend door een persoon als vermeld in paragraaf 3, derde lid.

§ 6. Op verzoek van de betrokkenen worden de documenten die ze aanreiken, toegevoegd aan het dossier. Alle betrokkenen hebben het recht om hun versie te geven van de feiten die vermeld zijn in het dossier.

§ 7. De betrokkenen hebben recht op een afschrift van de gegevens van het dossier waartoe ze toegang hebben door inzage. Met toepassing van artikel 23, lid 1, i), van de algemene verordening gegevensbescherming hebben de betrokkenen voor de gegevens waartoe ze toegang hebben op een andere wijze dan door inzage, alleen recht op een rapport.

Ieder afschrift en ieder rapport zijn persoonlijk en vertrouwelijk en mogen alleen worden aangewend voor doeleinden van jeugdhulpverlening. De dossierhouder die een afschrift of rapport bezorgt, wijst de betrokkenen daarop en voegt een toelichting in die zin bij het afschrift of rapport.

De Vlaamse Regering kan de voorwaarden bepalen waaronder een afschrift of rapport wordt uitgereikt.

§ 8. Met toepassing van artikel 23, lid 1, i), van de algemene verordening gegevensbescherming gelden de verplichtingen en de rechten, vermeld in artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening, niet voor de volgende gegevens die bij de sociale diensten worden bewaard :

1° de gegevens die ter beschikking zijn gesteld van de jeugdrechter;

2° de gegevens die, als er toegang toe verleend zou worden, het geheim van het onderzoek, vermeld in artikel 28quinquies, § 1, van het Wetboek van Strafvordering, schenden.

12. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving – elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG.
13. Het Ontwerp of de nota aan de Vlaamse Regering vermelden niet expliciet op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden. De VTC gaat er van uit dat de gegevens verwerkt worden op basis van de rechtvaardigingsgrond “taak van algemeen belang”, waar het dossierbeheer betreft. De VTC beveelt aan om deze rechtvaardigingsgrond toe te voegen aan de nota.
14. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM⁴, artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52.1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling moeten de essentiële elementen⁵ van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.⁶

⁴ Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden.

⁵ Artikel 6, AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

⁶ EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000; GWH 23 april 2015, arrest nr. 44/2015, 63; GWH 5 oktober 2017, arrest nr. 100/2017, 17; GWH 15 maart 2018, arrest nr. 29/2018, 26; GWH 14 januari 2021, arrest nr. 2/2021, overw. B.22.1.e.e.; GWH 18

15. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, e), AVG⁷, die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven, maar eerder enkel op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk blijken uit de taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.
16. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a), AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal immers niet naar wetgeving waarin de verwerking uitdrukkelijk geregeld is, kunnen verwezen worden.
17. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of de beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.
18. De VTC wijst erop dat er ook sprake is van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 9 AVG, namelijk gegevens over de gezondheid en de godsdienst van de betrokkenen en (mogelijk) ook 10, AVG, namelijk gerechtelijke gegevens.
19. Bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van de artikelen 9 en 10 AVG behoeven strengere beveiligingsmaatregelen. De VTC wijst op de toepasselijkheid van de artikelen 9 en 10, §2, WVG die aangeven welke bijkomende veiligheidsmaatregelen moeten voorzien worden:
- de categorieën van personen aanwijzen die de persoonsgegevens kunnen raadplegen, waarbij hun hoedanigheid ten opzichte van de verwerking van de betrokken gegevens nauwkeurig moet worden omschreven;
 - de lijst van de aldus aangewezen categorieën van personen ter beschikking houden van de bevoegde toezichthoudende autoriteit voor gegevensbescherming;
 - ervoor zorgen dat de aangewezen personen door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling ertoe gehouden zijn het vertrouwelijke karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen.
20. Andere maatregelen kunnen geformuleerd worden op basis van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling (zie verder).

november 2021, arrest nr. 158/2021, overw. B.6; GwH 9 december 2021, B.53.1-B.53.2; R.v.St, adv. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet *betreffende maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie*, Parl.St. Kamer, 2020-2021, doc. nr. 551951/001, 94-98; SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2019, 75-98, 111-116; DEGRAVE, E., "*L'é-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle*", Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v.

⁷ "e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;"

3. Doelbinding

21. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).
22. De volgende doeleinden kunnen uit het Ontwerp afgeleid worden: het opvolgen, opvangen en begeleiden van minderjarigen.
23. De doeleinden zijn dan ook welbepaald en transparant. Verder zijn de doeleinden die worden nagestreefd nuttig en noodzakelijk, rekening houdend met het algemeen belang. Er is een evenwicht tussen het belang van de betrokkenen om hun rechten en vrijheden te vrijwaren en het algemeen belang om tot een verwerking van gegevens over te gaan.
24. De VTC is van oordeel dat de doeleinden welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn.

4. Verantwoordelijkheid

25. Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.
26. Het Ontwerp bevat geen specifieke en expliciete bepalingen. Het decreet spreekt van de volgende verwerkingsverantwoordelijken, elk voor de gegevens die door hen verwerkt worden:
 - de toegangspoort;
 - de gemandateerde voorzieningen;
 - de sociale diensten;
 - de jeugdhulpaanbieders en de andere personen en voorzieningen die jeugdhulpverlening aanbieden.
27. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35 AVG)⁸ voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is.
28. De VTC meent alvast dat het uitvoeren van een GEB verplicht zal zijn gelet op **de lijst van de VTC**⁹ met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren conform artikel 35.4 van de AVG.
29. De VTC verwijst in dit kader naar de punten:

3) wanneer er op systematische wijze bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG, evenals persoonsgegevens met betrekking tot strafrechtelijke veroordelingen of strafbare feiten zoals omschreven in artikel 10 van de AVG of gegevens van zeer persoonlijke aard (zoals financiële gegevens en gegevens over inkomen en vermogen, werkloosheid, betrokkenheid van jeugdzorg of maatschappelijk werk, gegevens omtrent

⁸ Voor meer uitleg over en model van GEB, zie:

- <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

⁹ Beslissing VTC nr. O/2020/01 van 14 januari 2020 betreffende Aanname van de lijst met verwerkingen waarvoor een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd conform artikel 35.4 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming door Vlaamse bestuursinstanties

https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_O_2020_01_DPIA_lijsten_v1_voor_web.pdf

huishoudelijke en privé-activiteiten, locatiegegevens) worden uitgewisseld tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken. GEVOELIGE GEGEVENS [criteria 4 en 5];

7) wanneer er op grote schaal niet gepseudonimiseerde gegevens van kinderen en jongeren ingezameld worden of hun niet gepseudonimiseerde gegevens op systematische wijze worden uitgewisseld tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken en voor de inzameling of uitwisseling niet alle doeleinden onderwijsdoeleinden zijn. KINDEREN EN JONGEREN [criteria 5 en 7];

30. De VTC wijst erop dat een GEB aan de VTC kan worden voorgelegd voor advies. Bij een hoog risico is de consultatie van de VTC verplicht¹⁰.

5. Minimale gegevensverwerking

31. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

32. De **categorieën betrokkenen** zijn: minderjarige en de andere partijen betrokken bij de hulpverlening

De **categorieën gegevens** zijn:

- de identiteit van de minderjarige en van de andere partijen die betrokken zijn bij de hulpverlening;
- de aandachtspunten en de klemtonen die in de hulpverlening gelegd moeten worden en waarbij de minderjarige, het gezin, de school, het werkmilieu en het bredere sociale netwerk worden betrokken;
- de afspraken over de bezoekenregeling, de briefwisseling en het opvoedingsregime, rekening houdend met wat in voorkomend geval werd beslist door de gemandateerde voorziening of door de jeugdrechtsbank;
- de voorziening zorgt ervoor dat de minderjarigen de gelegenheid hebben om zich moreel te verdiepen en hun eventuele godsdienst te beoefenen volgens de voorschriften en de verplichtingen ervan;
- inlichtingen van administratieve aard, met inbegrip van de stukken die ter beschikking gesteld zijn door de administratie, de toegangspoort, de gemandateerde voorziening of de jeugdrechtsbank en de sociale dienst;
- de gegevens over de toestand van de minderjarige en het gezin waartoe hij behoort, en hun mening daarover;

33. De VTC vraagt dat verduidelijkt wordt wat er bedoeld wordt met “inlichtingen van administratieve aard”.

34. Verder vormt het Ontwerp een grondslag voor de screening van personen, namelijk van de gezinshuisouder. Wat dat betreft wordt onder meer bepaald:

een gezinshuisouder wordt geselecteerd op basis van een onderbouwd screeningsproces, waarbij rekening gehouden wordt met al de volgende elementen:

- a) *de pedagogische draagkracht om de opgevangen minderjarigen een stabiel leefklimaat te bieden;*
- b) *de materiële mogelijkheden;*
- c) *de nodige competenties en persoonlijkheidskenmerken om adequaat om te gaan met complexe opvoedingssituaties in een gezinshuis;*
- d) *de gezinssituatie en sociale context van het gezin.*

Bij de toetsing van de kenmerken van een minderjarige aan het profiel van de gezinshuisouder en zijn gezin wordt in voorkomend geval rekening gehouden met bevindingen uit voorgaande hulpverlening. Ook waakt de voorziening erover dat de ideologische, filosofische en godsdienstige overtuiging van de minderjarige en het gezin van oorsprong gerespecteerd worden.

¹⁰ Artikel 36, AVG bepaalt dit als volgt: “Wanneer uit een gegevensbeschermingseffectbeoordeling krachtens artikel 35 blijkt dat de verwerking een hoog risico zou opleveren indien de verwerkingsverantwoordelijke geen maatregelen neemt om het risico te beperken, raadpleegt de verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan de verwerking de toezichthoudende autoriteit.”

35. De VTC wijst erop dat het ook hier gaat om persoonsgegevens die bovendien nogal ruim en vaag gedefinieerd zijn en dat op basis daarvan minderjarigen gematcht worden met een gezinshuisouder. De VTC vraagt dat deze categorieën van persoonsgegevens duidelijker afgebakend worden.
36. Wat de **ontvangers** betreft:
- de toegangspoort;
 - de gemandateerde voorzieningen;
 - de sociale diensten;
 - de jeugdhulpaanbieders en de andere personen en voorzieningen die jeugdhulpverlening aanbieden.
37. De VTC benadrukt dat de toegang tot de gevraagde gegevens enkel kan open gesteld worden voor de taken en het werkgebied waar iedere medewerker voor bevoegd is.
38. In het decreet wordt specifiek de **mededeling** geregeld van gegevens, met name:
- De actoren, vermeld in artikel 72¹¹, wisselen onder elkaar persoonsgegevens uit met het oog op de uitvoering van de bevoegdheden en taken, geregeld bij of krachtens dit decreet.*
- Er zal rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden.
39. De VTC wijst erop dat optioneel advies aan haar kan gevraagd worden over een ontwerpprotocol.
40. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
41. Wat de **bewaartermijn** betreft, merkt de VTC op dat die niet vastgelegd wordt. Het moet evenwel duidelijk zijn hoelang de verwerkingsverantwoordelijken mogen bijhouden. Hiervoor moet enerzijds gekeken worden naar de eventueel toepasselijke archiefwetgeving en anderzijds een proportionaliteitsafweging te worden gemaakt.
42. In het licht van artikel 6.3 van de AVG, dienen in het Ontwerp de maximale bewaartermijn(en) van de met het oog op de onderscheiden doeleinden voor deze verwerking van persoonsgegevens voorzien te worden, of toch minstens criteria opgenomen te worden die toelaten deze bewaartermijn(en) te bepalen.

6. Juistheid

43. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d), AVG).
44. Het Ontwerp bevat geen bepalingen hierover. De VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijke hiertoe de nodige maatregelen neemt.

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

45. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde

¹¹ De 4 vermelde ontvangers

communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.

46. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplichting om de **vermeldingen** zoals bedoeld in randnummer 45, op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

8. Beveiligingsmaatregelen

47. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
48. De VTC wijst erop dat aangezien de gegevens bijzondere categorieën van persoonsgegevens betreft een bijzondere aandacht vereist is inzake informatieveiligheid.
49. Artikel 32, AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
 - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
 - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
 - een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.
50. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling¹² ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen¹³ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer¹⁴ en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichhouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haar acties waren en waarom¹⁵.
51. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover¹⁶.
52. In principe moet de specificering van maatregelen niet in de wetgeving worden opgenomen. Wanneer de decreetgever of in een later stadium (mits delegatie), de Vlaamse Regering echter vermoedt dat de gepaste

¹² Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

¹³ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf>)

¹⁴ Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

Verschillende instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

¹⁵ *Audit trailing of beveiligd controlespoor.*

¹⁶ <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-cloud>

maatregelen niet gerealiseerd zullen worden zonder dit aan de betrokken instanties expliciet op te leggen, dan moet dat wel gebeuren¹⁷.

III. BESLUIT

53. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond toevoegen aan het Ontwerp of de nota (luik 2);
- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling uitvoeren (luik 4);
- "inlichtingen van administratieve aard" verduidelijken (luik 5);
- de categorieën persoonsgegevens die betrekking hebben op de gezinshuisouder verduidelijken (luik 5);
- de bewaartermijn opnemen, minstens criteria opnemen die toelaten om de bewaartermijn te bepalen (luik 5);
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens (luik 6);
- de transparantiemaatregelen uitwerken (luik 7).

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door: Hans Graux (Signature)
Getekend op: 2023-06-21 16:34:07 +02:00
Reden: Ik keur dit document goed

¹⁷ Dit kan eventueel ook in een ministerieel besluit of een omzendbrief.